

ความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหอมทองอย่างยั่งยืนในเขตภาคใต้ตอนบน
THE WORTHWHILENESS OF SUSTAINABLE DURIAN CULTIVATION IN UPPER
SOUTHERN REGION

นางสาวธิดารัตน์ จันทร์สอน

Thidarat Jansorn

สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 0-9017-51575 อีเมล lovenongaa@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินที่เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหอมทองได้รับเมื่อตัดสินใจปลูกทุเรียนหอมทองและค้นหาวิธีการปลูกทุเรียนหอมทองให้เกิดความยั่งยืนมากที่สุด ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview Approach) เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหอมทอง 397 ราย โดยการจัดตัวอย่างตามชั้นภูมิ (Stratified Sampling) การศึกษาประกอบด้วยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกทุเรียนหอมทองโดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงิน คือ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value <NPV>) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Back Period <PBP>) ระยะเวลาคืนทุน (Pay Back Period <PBP>) มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (Economic Value Added <EVA>) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio <BCR>) ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหอมทองมีเนื้อที่ปลูกทุเรียนหอมทอง 11-20 ไร่ มีการปลูก 21-25 ต้นต่อไร่ โดยเกษตรกรมีกรดเค็มที่พื้นที่ปลูกเป็นอยู่อย่างดี เพื่อให้ได้มาซึ่งต้นทุเรียนที่มีความแข็งแรงทนทานต่อโรค ทำให้ต้นทุเรียนเกิดความยั่งยืน ไม่เสี่ยงต่อการเกิดโรค ซึ่งความคุ้มค่าในทางการเงินเพื่อตัดสินใจปลูกทุเรียนหอมทองในระยะเวลา 20 ปี โดยสรุปคือมีระยะคืนทุน (PBP) อยู่ที่ 8 ปี 25 ซึ่งระยะเวลาคืนทุนเป็นเครื่องมือในการประเมินความเป็นไปได้ของการลงทุนอย่างง่ายและไม่ซับซ้อน เป็นการประเมินที่รวดเร็ว ซึ่งในขณะที่ยังอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) มีค่ามากกว่า 1 นับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ที่น่าไปสู่การตัดสินใจลงทุนในการปลูกทุเรียนหอมทองอย่างคุ้มค่าและเกิดความยั่งยืนมากที่สุด

คำสำคัญ ความคุ้มค่าทางการเงิน, การปลูกทุเรียนอย่างยั่งยืน, ภาคใต้ตอนบน

Abstract

The primary objective of this research was to analyze the financial worthwhileness of durian cultivation and investigate the farmers' sustainable durian cultivation method in particular Mon-Thong durian in Upper Southern Region. Semi structured interview approach was the instrument and used for collecting data from 397 farmers who have now cultivated Mon-Thong durian in Upper Southern Region as chosen with using stratified sampling. The results were systemically summarized through using content analysis and phenomenological research approach was also used for expounding the results obtained. Likewise, financial worthwhileness

analysis instruments were employed to analyze the costs and returns of farmer's Mon-Thong durian cultivation in Upper Southern Region consisting of net present value (NPV), internal rate of return (IRR), payback period (PBP), economic value added (EVA), and benefits-costs ratio (BCR) while the sustainable Mon-Thong durian cultivation method will be summarized through phenomenological mechanism with using the lesson learned from farmers who already gave their interviews. The results discovered that most farmers have normally used the cultivated area about 11-20 rai for cultivating Mon-Thong durian while 21-25 young durian plants were used for cultivation per rai as young durian plants were determined the appropriate plant characteristics and chosen in each cultivated area by each farmer at there in order to obtain the young durian plants in terms of wellness, resistance to plant diseases and climate, these factors have exactly been crucial to support and promote the young durian plants in terms of sustainability and also less risky with contacting many diseases and eventual plant death. Furthermore, financial worthwhileness for making decision with Mon-Thong durian cultivation during 20 years, the result revealed that those farmers will be able to obtain the payback period within eight year and 25 days as the obtained value per rai will be consisting of net present value about 415,095.45 Baht and economic value added about 367,737.94 Baht as the result was positive, internal rate of return about 11.72%, and benefits-costs ratio about 3.2665 as these was the value more than one, these factors have explicitly been leading to the acceptance for making investing decision with maximum worthy Mon-Thong durian cultivation and farmers' the most sustainable Mon-Thong durian cultivation in Upper Southern Region, eventually.

Keywords: Financial Worthwhileness, Sustainable Durian Cultivation, Upper Southern Region

ความสำคัญของปัญหา

ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตรของประเทศไทย โดยได้มีการสร้างรายได้ ให้กับประเทศมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ในสินค้ากลุ่มผลไม้รองจากมะม่วงซึ่งเป็นผลไม้ที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง อีกทั้งประเทศไทยยังเป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ของโลก (จนนี่ สว่างศรีสกุลพร, 2560) ปีพุทธศักราช 2562 สถานการณ์การส่งออกทุเรียนของไทย มีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากความต้องการของต่างประเทศยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องตามสถิติของปี 2561 มีการส่งออกทุเรียนไปยังต่างประเทศมูลค่า 35,33 ล้านบาท (518,882 ตัน) คิดเป็น 42.21% เพิ่มขึ้น 3.05% จากปี 2560 โดยมีปริมาณการส่งออก 24,846 ล้านบาท (503,536 ตัน) โดยการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าทุเรียนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากความต้องการบริโภคทุเรียนของตลาดจีนเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลหลายเท่าตัว ส่งผลให้ราคาทุเรียนในประเทศไทยพุ่งขึ้นสูงเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ ขณะที่ผลผลิตซึ่งเก็บเกี่ยวได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกษตรกรทั่วประเทศไทยที่ปลูกพืชประเภทอื่น ถึงกับโค่นพืชเศรษฐกิจที่ปลูกอยู่ไม่ว่าจะเป็น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เงาะ ส้ม หรือกาแฟ ขณะเดียวกันเกษตรกรได้หันมาปลูกทุเรียนแทน (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2563) สำหรับพื้นที่ภาคใต้ตอนบนได้มีการโค่นยางพาราและปาล์มน้ำมัน เนื่องจากราคายางพาราและราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ (วิไลวัลย์ แก้วดาทิพย์, 2557) ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกทุเรียนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรในเขตภาคใต้ตอนบนอันประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนี้ ยังมีสถิติในการโค่นต้นยางพาราประมาณ 4,000 ไร่ เพื่อมาปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่ได้รับความนิยมมากที่สุดรองมาเป็นพันธุ์พื้นเมืองและ

พันธุ์ทางเลือก อาทิ พันธุ์สาธิตา พันธุ์หลงลับแล (เจริญ ราชบุณย์, 2560) ด้วยความที่ทุเรียนหมอนทองมีลักษณะเด่นคือ เนื้อหนา เมล็ดลีบ รสชาติหวานมันอร่อย กลิ่นไม่แรง มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ผลสุกเก็บได้นานกว่าพันธุ์อื่น อีกทั้งยังสามารถนำมาทำการแปรรูปในรูปแบบของอาหารแช่แข็ง (Freeze Dried- Durian) ทุเรียนกวน ทุเรียนอบแห้ง หรือทุเรียนทอดกรอบ ทำให้เกษตรกรเขตภาคใต้ตอนบนหันมาปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองกันเป็นจำนวนมาก (กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก, 2563) แต่ทว่าเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนไม่ทราบอย่างแท้จริงว่าการปลูกทุเรียนนั้นจะคุ้มค่าหรือไม่เพียงใด ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จำเป็นต้องศึกษาถึงความคุ้มค่าเพื่อให้รู้ถึงต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกทุเรียนหมอนทอง ซึ่งมีหลากหลายวิธีการปลูกและดูแลทุเรียนหมอนทองและแต่ละวิธีจะมีค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนและผลตอบแทนที่แตกต่างกันเช่นกัน เพราะฉะนั้นการวิจัยนี้ยังค้นหาวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองให้เกิดความยั่งยืนและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปลูกทุเรียนหมอนทองแก่เกษตรกรและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปส่งเสริมเกษตรกรที่ปลูกทุเรียนหมอนทองให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

พันธุ์กรรมพืชประเภททุเรียนที่มีความหลากหลายในประเทศไทยทั้งที่เป็นพันธุ์ทุเรียนพื้นบ้านซึ่งมีหลากหลายร้อยสายพันธุ์และพันธุ์ทุเรียนที่ปลูกเชิงพาณิชย์ซึ่งมีประมาณ 60-80 พันธุ์เท่านั้น อย่างไรก็ตามเกษตรกรมุ่งเน้นปลูกทุเรียนเชิงพาณิชย์โดยปลูกเฉพาะทุเรียนพันธุ์หมอนทองเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85 ของการปลูกทุเรียนทั้งหมดตามที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าพันธุ์อื่นโดยปลูกทุเรียนพันธุ์ชะนี พันธุ์กระดุม และพันธุ์อื่นประปราย (ยศพล ผลานิล, 2562) และจากสถิติที่แสดงอย่างชัดเจนว่าเขตภาคใต้ของประเทศไทยปลูกทุเรียนหมอนทองมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคใต้ตอนบนเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกทุเรียนหมอนทองมากที่สุดจากสถิติการปลูกทุเรียนปี 2562 พบว่า จังหวัดชุมพร 192,685 ไร่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 65,495 ไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 59,959 ไร่ จังหวัดระนอง 39,184 ไร่ จังหวัดพังงา 7,416 ไร่ จังหวัดกระบี่ 3,042 ไร่ และจังหวัดภูเก็ต 2,447 ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) ซึ่งทุเรียนหมอนทองเป็นที่นิยมของคนทั่วโลกเนื่องจากมีความอร่อยและมีสารต้านอนุมูลอิสระมากกว่าสายพันธุ์อื่นหากบริโภคในปริมาณที่เหมาะสมรวมทั้งสามารถช่วยลดคอเลสเตอรอลในเส้นเลือดชนิด LDL และช่วยป้องกันเส้นเลือดอุดตันในหลอดเลือดซึ่งเป็นสาเหตุของการเป็นโรคหัวใจได้ด้วย นอกจากนี้ ทุเรียนหมอนทองมีการปรับราคาเพิ่มขึ้นทุกปีซึ่งราคาซื้อขายขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภคมากน้อยเพียงใดนั่นเอง

สำหรับการปลูกทุเรียนหมอนทองจะมีความยากกว่าการปลูกพืชประเภทอื่นรวมทั้งมีต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาที่มากกว่าพืชประเภทอื่นเช่นกัน ดังนั้นมูลค่าการขายและผลตอบแทน ที่ได้รับจากการปลูกทุเรียนหมอนทองก็จะมีมูลค่าที่มากกว่าการปลูกพืชชนิดอื่นเช่นกัน (หทัยกาญจน์ หนูเรือง, 2562) ฉะนั้น เกษตรกรจึงต้องตัดสินใจเลือกวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่คาดหวังไว้แตกต่างกันซึ่งจะขึ้นอยู่กับวิธีการปลูกนั่นเองขณะที่แต่ละวิธีการปลูกจะมีค่าใช้จ่ายและต้นทุนการดูแลบำรุงรักษาที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน และโดยทั่วไปวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองที่นิยมใช้กันแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีแรกเป็นการปลูกทุเรียนหมอนทองแบบการขุดหลุมปลูกซึ่งเหมาะกับพื้นที่ที่ค่อนข้างแล้งและยังไม่มีการวางระบบการให้น้ำแต่จะมีข้อเสียคือเมื่อฝนตกชุกจะมีน้ำขังทำให้รากเน่าและต้นทุเรียนตายในที่สุด ส่วนวิธีที่ 2 คือวิธีการปลูกโดยไม่ต้องขุดหลุมหรือเรียกว่าการปลูกแบบยกโคกซึ่งเหมาะกับพื้นที่ที่มีฝนตกชุกหรือบริเวณที่เป็นป่าพรุแต่ต้องมีระบบการให้น้ำและการระบายน้ำที่ดีซึ่งมีต้นทุนสูงพอสมควร นอกจากนี้การเลือกใช้ต้นกล้าที่มีคุณภาพและตัดแต่งต้นกล้าให้สมบูรณ์ก่อนนำไปปลูกรวมทั้งเกษตรกรจำเป็นต้องช่วยต้นกล้าในการรับแสงอาทิตย์อย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน ขณะที่เกษตรกรต้องลงทุนอย่างมากเพื่อจัดกาบบการให้น้ำแก่ต้นทุเรียนอย่างเหมาะสมรวมทั้งการลงทุนเพื่อดูแลบำรุงรักษา ต้นทุเรียนให้มีสภาพสมบูรณ์ตลอดเวลาเพื่อให้ได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพซึ่งนำไปสู่การได้รับผลตอบแทนที่มีความคุ้มค่ามากที่สุดนั่นเอง (อารยา สุนทรวิภาต, 2560) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นไม่ว่าจะเป็นวิธีการปลูกรวมไปถึงต้นกล้าและองค์ประกอบอื่นเพื่อดูแลบำรุงรักษาต้นทุเรียนหมอนทองจนกระทั่งให้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องนั้นล้วนแล้วแต่มีค่าใช้จ่ายและต้นทุนเกิดขึ้นตลอดเวลา ฉะนั้นเกษตรกรรายใหม่ ที่ต้องการหัน

มาปลูกทุเรียนหมอนทองต้องประเมินทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกทุเรียนรวมทั้งประเมินความพร้อมและความคุ้มค่าที่ตนเองจะได้รับก่อนที่จะตัดสินใจลงทุน (จารุณี พงษ์พิยเดช, 2563) ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้จึงมีความจำเป็นในการศึกษาถึงความคุ้มค่าในการปลูกทุเรียนให้มีความยั่งยืนเพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการปลูกทุเรียนหมอนทองรวมทั้งเสนอแนะทางเลือกของวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองที่เหมาะสมกับพื้นที่ และปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจในการปลูกทุเรียนหมอนทองให้เกิดความยั่งยืนและคุ้มค่ามากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินที่เกษตรกรจะได้รับจากการปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบน
2. เพื่อค้นหาวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองให้เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืนมากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนในเขตภาคใต้ตอนบนโดยศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการปลูกทุเรียนหมอนทองให้เกิดความคุ้มค่าโดยคำนวณผ่านเครื่องมือวัดผลตอบแทนทางการเงินโดยมีประชากรเป็นเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบน ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนและกลุ่มตัวอย่างในเขตภาคใต้ตอนบนจากเกษตรกรอาสาสมัครอย่างเต็มใจเนื่องจากใช้เครื่องมือการวิจัยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ขณะที่การวิจัยนี้ใช้เขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วย 7 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง พังงา ภูเก็ต และนครศรีธรรมราช ส่วนระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในเขตภาคใต้ตอนบน ช่วงเดือน เมษายน - มิถุนายน 2563 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ อันได้แก่ รายได้ ต้นทุน และรูปแบบของการปลูกทุเรียนที่ได้ผล และตั้งแปรตาม อันได้แก่ ความคุ้มค่าในการปลูกทุเรียนอย่างยั่งยืน

สมมุติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

รูปแบบการปลูกทุเรียนของเกษตรกรให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืนโดยคำนวณความคุ้มค่าทางการเงินผ่านเครื่องมือวัดผลตอบแทนทางการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยมีคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้แล้วข้างต้น โดยที่ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ไปยังบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายโดยเข้าพบประชาชนทั่วไปตามที่ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้แล้วเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการอธิบายวิธีการตอบแบบสัมภาษณ์และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้เข้าใจเพื่ออำนวยความสะดวกตามความเป็นจริงอย่างถูกต้อง การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบผสมผสานกันในหลายรูปแบบประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Face to Face) การสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์การประชุมทางไกล และการสัมภาษณ์โดยการส่งข้อมูลผ่านระบบจดหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) จากนั้นผู้วิจัยจึงรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่เก็บด้วยตนเองและเก็บจากการตอบแบบสัมภาษณ์ ในระบบออนไลน์เข้าด้วยกันรวมทั้งดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับในเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพตามที่ผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis or Thematic Analysis) เพื่อให้ได้รับประเด็นที่สำคัญของข้อมูล (Theme) ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลการสัมภาษณ์จะดำเนินการถอดความแบบคำต่อคำ (Verbatim) และจะนำข้อมูลที่มีความหมาย คล้ายคลึงหรือเหมือนกันหรือสัมพันธ์กันมาจัดแบ่งเป็นประเด็นที่สำคัญ (Potential Themes) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งจัดประเภทของประเด็นที่สำคัญดังกล่าวอย่างเหมาะสม (Berg, 2007) และประเด็นที่สำคัญดังกล่าวจะผ่านการอธิบายความหมายของเนื้อหาหรือประเด็นที่ได้รับด้วยวิธีการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenological Research Approach) นั้นเอง และเพื่อที่จะการบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 1 คือ วิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินที่เกษตรกรจะได้รับจากการปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบน

ตั้งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 นำข้อมูลการสัมภาษณ์ซึ่งถอดบทสนทนาแล้วไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้งก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาตามข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วในขั้นที่ 1 เพื่อสกัดหรือค้นหาความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทอง และค้นหาวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืน

ขั้นที่ 3 สรุปกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 เมื่อดำเนินการตามขั้นที่ 3 เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากขั้นที่ 3 โดยคำนวณหาความคุ้มค่าตามหลักการวิเคราะห์การลงทุนซึ่งประกอบไปด้วย

1. ระยะเวลาการคืนทุน (Pay Back Period: PBP)
2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio: BCR)
3. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV)
4. อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR)
5. มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (Economic Value Added: EVA)

ขั้นที่ 5 เมื่อได้ผลลัพธ์ตามขั้นที่ 4 แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการยืนยันอีกครั้งหนึ่งจากผู้ให้สัมภาษณ์โดยข้อความเห็นในรอบสุดท้าย

ขั้นที่ 6 ผู้วิจัยสรุปผลจากขั้นที่ 5 เพื่อเตรียมข้อมูลไว้ใช้ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2 ขณะเดียวกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2 คือ การค้นหาวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองให้เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืนมากที่สุด ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการวิเคราะห์หาต้นทุนในการปลูกทุเรียนหมอนทอง โดยนำผลลัพธ์ที่ได้รับตามขั้นที่ 6 ข้างต้น ดำเนินการสร้างรูปแบบการคำนวณต้นทุนและผลกำไรของการปลูกทุเรียนหมอนทอง ซึ่งคำตอบที่ได้รับเกษตรกรจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจปลูกทุเรียนนั่นเอง

อย่างไรก็ดี การวิจัยในครั้งนี้อาจมีความจำเป็นต้องใช้สถิติขั้นพื้นฐานในการสรุปข้อมูลบางส่วน อาทิ การใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายข้อมูลพื้นฐานและใช้ในการสรุปความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สืบค้นคำตอบของความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืน ในเขตภาคใต้ตอนบนโดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทอง ในเขตภาคใต้ตอนบน (ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เต็มใจหรือสมัครใจ) โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยในการค้นหาความคุ้มค่า

ของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนในเขตภาคใต้ตอนบนซึ่งได้ดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบโดยการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis or Thematic Analysis) เพื่อให้ได้มาซึ่งประเด็นสำคัญของข้อมูล (Theme) และจะถูกอธิบายเนื้อหาหรือประเด็นสำคัญที่ได้รับผ่านวิธีการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenological Research Approach) ตามที่ได้อธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้แล้วในบทที่ 3 ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ทั่วไป

ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 397 คน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมด 397 คน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีความสนใจหรือเต็มใจให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบน โดยผู้วิจัยไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนในการเข้าสัมภาษณ์แต่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบน ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนซึ่งได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ถึงเดือนกรกฎาคม 2563 ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการสัมภาษณ์ที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวโดยพบผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ด้วยการประชุมทางไกลและการสัมภาษณ์โดยการส่งข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบไลน์ ระบบเฟสบุ๊คและระบบจดหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ <E-mail>)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการปลูกทุเรียนหมอนทองในพื้นที่เพาะปลูก

จากการให้ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ว่า เกษตรกรปลูกทุเรียน 13 ไร่ ซึ่งใช้ต้นทุนไม่ใหญ่ ราคาต้นละ 50 บาท ปลูกโดยใช้วิธีการขุดหลุมปลูกซึ่งจะมีปุ๋ยเรียวรอกันหลุมแล้วก็นำดินลงปลูก ส่วนค่าใช้จ่ายในการปลูกและค่าเตรียมดินประมาณ 60,000 บาท หลังจากปลูกเสร็จแล้วก็จะมีการใส่ปุ๋ยบำรุงเรื่อยๆ จนต้นทุเรียนเริ่มให้ผลผลิตแล้วจึงมีการเพิ่มปุ๋ยบำรุงดอก บำรุงผล ที่เพิ่มขึ้นมาจากทุเรียนต้นเล็ก

3. ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเมื่อตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองตลอดอายุการเพาะปลูก

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเมื่อตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองตลอดอายุการเพาะปลูกโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าแรงงานในการปลูกเฉลี่ยต่อไร่ 4,501-5,500 บาท (31.99%) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาตลอดทั้งปีต่อไร่ 3,501-4,500 บาท (48.61%) ค่าปุ๋ยบำรุงต้นในช่วงอายุต้นทุเรียน 1-3 ปี โดยเฉลี่ยต่อไร่ 361-720 บาท (39.30) ค่าอุปกรณ์ทางการเกษตรต่อไร่ 2,501-3,500 บาท (34.01%) ค่าปุ๋ยเคมีบำรุงต้นทุเรียนต่อไร่ 1,001-1,500 บาท (29.98%) ค่าปุ๋ยอินทรีย์ต่อไร่ 501-1,000 บาท (25.94%) ค่าสารเคมีต่อไร่ 3,001-4,000 บาท (35.26%) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพลังงานต่อไร่ 101-200 บาท (31.48%) ค่าต้นทุนทุเรียนต่อไร่ 1,601-2,720 บาท (36.52%) ค่าใช้สอยเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนเฉลี่ยต่อไร่ เช่น ค่าซ่อมแซมค่าน้ำมันรถ เป็นต้น 500-1760 บาท (100%) เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในทุกเขตพื้นที่จึงทำให้ไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก ในขณะที่ความจำเป็นของการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ที่นำมาใช้ในการทำสวนทุเรียน (ถ้ามีประมาณเท่าไรต่อปี) สำหรับช่วงระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 5 ปี 8,501-14,000 บาท (8.31%) และเพิ่มมากขึ้นตามลำดับถึง 25,001-30,500 (10.07%)

จากข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเมื่อตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองตลอดอายุการเพาะปลูกนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยกลางของค่าใช้จ่ายในการปลูกทุเรียนหมอนทองในทุกด้าน เพื่อนำไปคำนวณหาความคุ้มค่าจากการตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองโดยผ่านเครื่องมือวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของเกษตรกรชาวสวนทุเรียนในเขตภาคใต้ตอนบนของไทย

4. ผลการวิเคราะห์การได้รับผลผลิตถั่วเฉลี่ยต่อปีเมื่อต้นทุเรียนหมอนทองเริ่มให้ผลผลิต

ผลผลิตที่ได้รับของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบนต่อไร่ต่อปี 3,001-4,000 กิโลกรัม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.70 รองลงมา คือ มากกว่า 4,000 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 23.92 และได้รับ 500-1,000 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 11.34 ตามลำดับ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนในเขตภาคใต้ตอนบนได้รับผลผลิตตั้งแต่ปี 4-20 ปี และมีผลผลิตสูงเพิ่มขึ้น

ในทุกปี โดยคิดราคาต่อกิโลกรัมเฉลี่ย 6 ปีย้อนหลังอยู่ที่ 73 บาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2563) นับว่าได้รับค่าตอบแทนจากการปลูกทุเรียนหมอนทองค่อนข้างสูงสำหรับเกษตรกรเมื่อหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว

จากค่าใช้จ่ายในการทำสวนทุเรียนของเกษตรกรและผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำสวนทุเรียน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินที่เกษตรกรจะได้รับจากการตัดสินใจทำสวนทุเรียน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถั่วเฉลี่ยสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี ณ เดือน กรกฎาคม 2563 เท่ากับ 5.99 เพราะฉะนั้นหากต้องเปิดตาราง การวิจัยนี้จึงใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถั่วเฉลี่ยสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดีเท่ากับร้อยละ 6 ต่อปี (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563)เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินที่เกษตรกรจะได้รับจากการตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทอง ในการคำนวณจะไม่ใช้ราคาที่ดินในการคำนวณเนื่องจากที่ดินมีการปลูกทุเรียนซ้ำไม่สามารถถั่วเฉลี่ยมูลค่าในการใช้ที่ดินได้อย่างน่าเชื่อถือ จึงใช้เฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกิดจริงที่เกษตรกรชาวสวนทุเรียนได้ให้ข้อมูลไว้ ดังแสดงผลการคำนวณผ่านเครื่องมือวัดผลตอบแทนทางการเงิน ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value <NPV>) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return <IRR>) ระยะเวลาคืนทุน (Pay Back Period <PBP>) มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (Economic Value Added <EVA>) และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio: BCR)

อภิปรายผล

การทดสอบความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในแต่ละประเด็นได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบนจำนวน 397 ราย (คิดเป็นร้อยละ 99.25) ตามที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มตัวแทนในการวิจัยในครั้งนี้ได้ให้ข้อมูลผ่านแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ตรงจากเกษตรกรในพื้นที่เขตภาคใต้ตอนบนนำมาทำการวิเคราะห์และทดสอบผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ ดังที่สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอน พบว่าเกษตรกรจะคัดเลือกกล้าพันธุ์ที่ได้ทำการเพาะปลูกมาใหม่จะมีการคัดเลือกกล้าพันธุ์ไว้ล่วงหน้าโดยหาเมล็ดทุเรียนที่เป็นทุเรียนพันธุ์พื้นบ้าน เนื่องด้วยทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านมีความทนทานต่อโรคและสภาพอากาศได้ดีกว่าทุเรียนพันธุ์อื่นเพื่อนำมาเสียบยอดด้วยทุเรียนพันธุ์หมอนทอง มีราคาต้นพันธุ์อยู่ที่ 30 - 200 บาทต่อต้น โดยขึ้นอยู่กับอายุและขนาดความสมบูรณ์ของต้นกล้าพันธุ์ ลักษณะการปลูกโดยทั่วไปจะเว้นระยะห่างในการปลูกระหว่างต้นและแถวอยู่ที่ 5 ถึง 10 เมตร เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความแตกต่างกันตามลักษณะภูมิประเทศเกษตรกรจะมีรูปแบบการลงหลุมปลูกโดยจะขุดหลุมเพื่อบำรุงรากและใบ (ปุ๋ยยูเรีย) รองไว้ที่ก้นหลุมอีกนัยหนึ่งเพื่อเป็นการป้องกันปลวกและแมลงมาทำลายรากของต้นทุเรียนได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย นิมกิงรัตน์ และคณะ (2562) กล่าวว่าเกษตรกรจะดำเนินการเลือกพันธุ์รวมทั้งศึกษาเทคนิคการให้ปุ๋ย การตัดแต่งกิ่ง การป้องกันและกำจัดโรคแมลง ตามที่ทุเรียนจึงให้ผลผลิตได้ดีและมีคุณภาพมากขึ้น

1.2 ด้านของค่าใช้จ่ายของการปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบนกลุ่มเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าปุ๋ยเคมีอยู่ที่ปีละ 1,001-1,500 บาทต่อไร่ และค่าปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพเพื่อปรับสภาพดินปีละ 501-1,000 บาทต่อไร่ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าพลังงานในด้านอื่นไม่ต่ำกว่าปีละ 100-200 บาทต่อไร่ ในกรณีของการปลูกใหม่ตั้งแต่ 0-1 ปี ภาระนี้จำเป็นต้องมีปุ๋ยเร่งรากหวานโรยหรือผสมกับดิน โดยใช้สูตร 0-30-0 หรือบางรายอาจเลือกใช้ใช้สูตร 15-15-15 ในปริมาณ 1-2 ซ่อนแ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ เชื้อสมุทร และคณะ (2561) กล่าวว่า การปลูกทุเรียนยากต่อการดูแลรักษาและมีค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษาค่อนข้างสูง เกษตรกรจึงจำเป็นต้องเลือกวิธีในการปลูกที่ยั่งยืนและคุ้มทุนมากที่สุด

1.3 เมื่อถึงระยะของการเก็บเกี่ยวผลผลิตทุเรียนหมอนทองราคาซื้อขายจะอยู่ที่ประมาณ 73 บาทต่อ 1 กิโลกรัม (สำนักงานเศรษฐกิจ, 2563) จากการเก็บเกี่ยวของทุเรียนอายุ 4-20 ปีโดยรวมเฉลี่ยปีละ 1.65 ต้นต่อปีต่อไร่ อายุต้นทุนทุเรียนหมอนทองในระยะเก็บเกี่ยวอยู่ที่ช่วง 4-20 ปีด้วยเช่นกัน

1.4 ในขณะที่คำนวณความคุ้มค่าจากการตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองของเกษตรกรชาวสวนทุเรียนในเขตภาคใต้ตอนบนของไทยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าแรงงานในการเตรียมดินเพื่อปลูก 4,665 บาทต่อไร่และค่าต้นพันธุ์ทุเรียนหมอนทองต่อไร่ 2,189 บาทต่อไร่ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเริ่มต้นในลงทุนปลูกทุเรียน ส่วนในระยะ 0 ถึง 3 ปี มีค่าปุ๋ยบำรุงดินและต้นทุนทุเรียนอยู่ที่ปีละ 583 บาทต่อไร่ แตกต่างกับระยะต้นทุเรียนที่ให้ผลผลิตแล้วที่ต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์รวมกันอยู่ที่ปีละ 2,359 บาทต่อไร่

1.5 ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่แตกต่างกันเลยตั้งแต่ระยะเริ่มปลูกจนถึง 20 ปี ที่นำมาใช้ในการคำนวณหาความคุ้มค่าในการปลูกทุเรียนหมอนทองในเขตภาคใต้ตอนบนนั้นเป็นค่าอุปกรณ์การเกษตร 3,327 บาทต่อไร่ ค่าสารเคมีเฉลี่ยปีละ 3,194 บาทต่อไร่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพลังงานเฉลี่ยปีละ 210 บาทต่อไร่ ค่าแรงงานในการดูแลรักษาปีละ 4,121 บาทต่อไร่ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่เกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนปีละ 1,153 บาทต่อไร่ เพื่อนำข้อมูลมาสรุปผลหาความคุ้มค่าในทางการเงินเพื่อตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองในระยะเวลา 20 ปี โดยสรุปคือมีระยะคืนทุนอยู่ที่ 8 ปี 25 วันจากการคำนวณค่า (PBP) มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) 415,095.45 บาทต่อไร่ แสดงผลมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (EVA) โดยให้ผลเชิงบวกเหมาะสมแก่การตัดสินใจลงทุนอยู่ที่ 367,737.94 บาท ขณะที่ให้ค่าอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) คือ 11.72% มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (SCR) 3.2655 นับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ที่น่าไปสู่การตัดสินใจลงทุนในโครงการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนและให้ความคุ้มค่านั่นเอง

1.6 เกษตรกรชาวสวนทุเรียนหมอนทองสามารถนำระยะเวลาในการคืนทุน (Pay Back Period <PBP>) ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดผลตอบแทนทางการเงินที่เร็วและง่ายที่สุดในการวัดความคุ้มค่าจากการตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองหากเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานให้ลดต่ำลงเพื่อทำให้การปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนที่ดำเนินการอยู่ภายใต้ผลตอบแทนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นและทำให้ระยะเวลาของการคืนทุน (Pay Back Period <PBP>) เร็วกว่าที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัย นเรศ จันอู๊ด และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า ผู้ลงทุนต้องการทราบถึงการคืนทุนที่มีระยะเวลายาวนานอย่างน้อยเพียงใด ขณะที่การดำเนินโครงการตามที่ต้องการได้รับกระแสเงินสดรับมากกว่ากระแสเงินสดจ่ายซึ่งลงทุนไป ดังนั้นการคำนวณระยะเวลาคืนทุนจะเริ่มต้นจากการคำนวณรายรับสะสมจากการลงทุนจนกว่าจะได้รับสะสมสูงสุดซึ่งอาจมากกว่าหรือเท่ากับรายจ่าย โดยกำหนดเบื้องต้นว่าเงินลงทุนหรือกระแสเงินสดรับมีค่าเป็นลบและกระแสเงินสดรับมีค่าเป็นบวก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนในเขตภาคใต้ตอนบนโดยใช้เครื่องมือวัดผลการตอบแทนทางการเงิน เพราะฉะนั้น งานวิจัยนี้สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่นำมาช่วยแก้ไขปัญหาทางการเกษตรในการตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองเพื่อขายซึ่งมีข้อเสนอแนะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ซึ่งผลการวิจัยพบเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนให้ความสำคัญต่อความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองเพราะการปลูกมีต้นทุนสูงและเป็นพืชที่ปลูกยากขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยเกษตรกรจำเป็นต้องมีศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาวางแผนและควบคุมการปลูกทุเรียนให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่อต้นทุนในขณะที่เกษตรกรผู้ปลูกสวนทุเรียนหมอนทองสามารถนำระยะเวลาในการคืนทุน (Pay Back Period <PBP>) ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดผลตอบแทนทางการเงินที่เร็วและง่ายที่สุดในการวัดความคุ้มค่าจากการตัดสินใจปลูกทุเรียนหมอนทองหากเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานให้ลดต่ำลงเพื่อทำให้การปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนที่ดำเนินการอยู่ภายใต้ผลตอบแทนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นและทำให้ระยะเวลาของการคืนทุน (Pay Back Period <PBP>) เร็วกว่าที่กำหนดไว้อีกทั้งลักษณะของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนเกษตรกรจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อทุกปัจจัยเนื่องจากต้นทุนมาอายุการปลูกและเก็บผลผลิตค่อนข้างจำกัดแม้จะเป็นระยะยาวก็ตาม แต่จากผลการศึกษาและวิจัย หากเกษตรกรมีการวางแผนล่วงหน้าในการปลูกทุเรียนต้นใหม่ทดแทนต้นทุเรียนต้นเดิมที่ใกล้หมดอายุเพื่อให้เกิดความยั่งยืน การวางแผนความคุ้มค่าจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามการปลูกในลักษณะแนวทางแบบใหม่ตามไปด้วย ในส่วนของข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ประเด็นปัจจัยของความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนในเขตภาคใต้ตอนบนบางส่วนยังไม่ถูกค้นพบในการ

วิจัยนี้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืน ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องทบทวนวรรณกรรมเพิ่มมากขึ้นเพื่อการดำเนินการวิจัยในครั้งต่อไป เพื่อที่จะได้รับประเด็นปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบและศึกษากว้างมากขึ้น ทำให้สมการที่ใช้ในการคำนวณหาความคุ้มค่าของการปลูกทุเรียนหมอนทองอย่างยั่งยืนได้อย่างแม่นยำมากขึ้นกว่าผลการวิจัยในครั้งนี้นั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2563, กรกฎาคม). **ทิ้งอดีต นักธุรกิจหมื่นล้านโค่นต้นยางปลูกทุเรียน 170 ไร่ สืบค้นจาก**
<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/890145>

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก. (2563, มิถุนายน). **ทุเรียน ราชาแห่งผลไม้ไทย ถูกใจคนต่างแดน สืบค้นจาก**
http://www.tpsoc.moc.go.th/sites/default/files/thueriiyn_240863.pdf

จรัญ ราชนัย. (2560). **รูปแบบและศักยภาพการผลิตทุเรียนในตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์**
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเขตร้อน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,98-105.

จารุณี พงษ์พิยเดช. (2563) **การจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัด**
นครราชสีมา.วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี . 9(1),113-131.

จอนนี่ สว่างศรีสกุลพร. (2560). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ผู้รับซื้อทุเรียน และล้งจันในจังหวัด**
จันทบุรี. นิพนธ์สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,17-35

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). **ดอกเบี้ยเงินกู้. สืบค้นจาก** <https://www.bot.or.th/Thai/Pages/default.aspx>

ธวัชชัย นิมกักรัตน์, พฤกษ์ คงสวัสดิ์, สมพงษ์ สุขเขตต์, นิตยา คงสวัสดิ์,ปราณี เถาว์โท, ประจันทร์ พวงพลอย, คำมี ศรีประสิทธิ์.
(2562). **การผลิตทุเรียนคุณภาพยุคใหม่เพื่อลดต้นทุนการผลิตและแก้ปัญหาการผลิตอย่างยั่งยืน. คลังผลงานวิจัยกรม**
วิชาการเกษตร. 1-21.

นเรศ จันอู๊ด, อุษณีย์ เส็งพานิช, และรัตนา สิทธิอ่วม. (2563). **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกกล้วยหอมทอง**
ของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 14(2), 564-577.

ยศพล ผลาผล. (2562). **คุณสมบัติและการแสดงออกของยีนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของเอทิลินระหว่างการสุกของผลทุเรียน.**
รายงานการวิจัยโครงการคุณสมบัติและการแสดงออกของยีนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของเอทิลินระหว่างการสุกของผล
ทุเรียน. 17-44.

วิไลวัลย์ แก้วดาทิพย์. (2557). **ปัญหาของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้. รายงานวิจัยได้รับ**
ทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษาประจำปี 2557. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 35-47.

สุเทพ, เชื้อสมุทร; บุญรอด, อมรทตโต; พระครู, ปรียัติสุวัฒนภรณ์; พระครู, สังฆวิสุทธิคุณ; พระครู, รัตนการวิสุทธิ. (2561).
การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการสวนทุเรียนของเกษตรกร ในจังหวัดระยอง. ระยอง : สถาบันวิจัยพุทธ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (73-107).

สำนักงานเศรษฐกิจเกษตร. (2562).**ทุเรียน. สืบค้นจาก** <http://mis-app.oae.go.th/ทุเรียน/>

หทัยกาญจน์ หนูเรือง. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกผลของทุเรียนนอกฤดูกาล(กรณีศึกษาสวนทุเรียนในเขตอำเภอ**
หลังสวน จังหวัดชุมพร). การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาต้นมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์. ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2(วันที่ 19 มกราคม 2562). 716-722.

อารยา สุนทรวิภาต. (2560). โครงการความสามารถในการแข่งขันของไทยเมื่อเทียบกับ ประเทศมาเลเซียและการจัดการโซ่อุปทานการส่งออกทุเรียนแช่แข็งและ ทุเรียนฟรียูธไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน. โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้ (งบประมาณแผ่นดิน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยบูรพา. หน้า 13-34.

Berg, B. L. (2007). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*. Pearson Education Inc.: Boston: M.A.

Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York Harper & Row.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี